

«Mentre jo investigo, el meu marit cuida els tres nens»

Al passeig de la fama de la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya pengen els retrats en blanc i negre de 12 matemàtics, i només un és d'una dona: Emmy Noether (1882-1935). Marta Casanellas sosté Emmy a petició del fotògraf però sense entusiasme. Aquesta doctora en matemàtiques, professora, investigadora principal i presidenta de la comissió Dones i Matemàtiques de la Reial Societat Matemàtica Espanyola prefereix referents més actuals que animin les noies a apuntar-se a uns estudis en què gairebé no hi ha atur. Una taula rodona va analitzar dimecres passat per què la presència femenina en aquesta facultat ha passat del 47% el curs 2006 al 21% del curs passat.

-¿De petita qui l'ajudava amb les mates?

-La meua àvia. Sovint pujava a casa seva i li demanava ajuda per resoldre problemes. És un exemple de valentia. Va ser de les poques dones que van estudiar matemàtiques als anys 30 i durant un temps anava a classe clandestinament. Es va casar i va tenir cinc fills i al quedar-se viuda va fer de professora.

-En una classe d'ESO el professor va plantejar l'equació $5(2x^3-x+2) - 3(x^3-2x^2) - 2x(x-2)$. ¿Sap què va passar? Les noies es van rebel·lar: «¿I per a què serveix?», es queixaven.

-Ho entenc. Jo gairebé deixo la meua carrera acadèmica perquè em semblava que la meua investigació en matemàtiques pures era inútil i no aportava res, ni a mi ni a la societat.

-Però no la va deixar. ¿Per què?

ALBERT BERTRAN

Marta Casanellas

Mare matemàtica. Apunta les claus que allunyen les dones de les ciències pures.

PER
Gemma
Tramullas

-Vaig descobrir una gent que estudiava geometria algebraica aplicada a la biologia. Ara ajudo els biòlegs a trobar informació sobre les relacions entre espècies, i sóc feliç. Sembla que les dones tenim una faceta més social i, si els problemes que es plantegen no responen a aquesta atracció per les coses comunitàries, les noies (i alguns nois) perden l'interès per les mates encara que siguin perfectament capaces de resoldre-les.

-La motivació és clau.

-L'informe PISA mostra que en 10 anys els resultats de les noies en matemàtiques han empitjorat i apunta dues causes: l'autoconfiança -l'estigma que les dones no som bo-

nes en matemàtiques- i la motivació. Segons diversos estudis i per la meua pròpia experiència, si poses un problema sobre la gasolina que gasta un cotxe o sobre trens elles no es veuen tan capaces de resoldre'l com si es tracta de calcular quants antibiòtics necessita una població.

-La maternitat és un altre handicap. Vostè està en el top acadèmic i és mare.

-Tinc tres fills de 3, 5 i 9 anys.

-¿Tres i tan petits?! Segur que la seva parella està implicada en la criança.

-Sí, el meu marit és enginyer de telecomunicacions i quan vaig a un congrés internacional és ell qui es fa càrrec dels nens. Ara deixarà la seva feina per venir a Nova Zelanda tres mesos i mentre jo investigo ell cuidarà els nens.

-¿Bravo per ell! No és el més habitual.

-Sol passar al revés. Les grans figures de la ciència tenen dones que els segueixen.

-Tot i així la conciliació no és fàcil.

-No. El meu fill gran sempre es posava malalt quan me'n anava a un congrés, i això que només vaig als més importants. La *superwoman* no existeix i al final assumeixes que ni ets una mare perfecta ni una investigadora perfecta. Si me'n vaig a un congrés no passa res perquè els nens es quedin sense mare uns dies, i si no puc demostrar un teorema aquesta setmana ja ho faré la que ve.

-¿S'imagina que el telediar obrís amb notícies de matemàtiques?

-Estem acostumats que les matemàtiques no tinguin rellevància als mitjans de comunicació. Aquesta entrevista, per exemple, no és perquè jo hagi resolt un teorema sinó per la meua presència a la comissió Dones i Matemàtiques. ≡

gentecorriente@elperiodico.com